

James Maurice Thompson [1]

Skrevet af : JonJagd til den 03. Apr 2007 - 12:13

Litteratur [2]

Tekst af Ole Steen-Jensen

Fotos af Jon Jagd

For nogen tid siden var der **en afstemning her på sitet** [3] om hvilken bog, der havde haft størst betydning for os mhp vores interesse for bueskydning. Og til min egen ret store overraskelse vandt Maurice Thompsons "Witchery of Archery" en klar sejr.

Her følger så en lille biografi om den person, der har haft så stor indflydelse den dag i dag og til sidst en oversigt over nogle af de mange bøger, som han rent faktisk skrev (hvoraf kun to udelukkende handlede om bueskydning og -jagt, og to andre havde afsnit om samme).

Maurice Thompson blev født i 1844 i Fairfield, Indiana, søn af en baptistpræst (faktisk blev han døbt James Madison, men han ændrede det senere til James Maurice, hvorefter han helt droppede James), og to år senere kom hans lillebror, Will Henry, til verden.

Familien flyttede efter få år til Georgia, hvor faderen havde købt over 160 acres (ca 64 hektar = 640.000 m²) nåleskov langs Coosawattee floden. Det blev rammen om Maurice og Will's barndom og ungdom, og det var her, de første gang stiftede bekendtskab med bue og pil. Begge var de blevet undervist derhjemme, dels af tilrejsende lærere, dels af deres mor og sidstnævnte benyttede megen klassisk græsk og latinsk litteratur i sin undervisning. Her hørte de om store bedrifter begået med bue og pil (tænk blot på Odysseus' hjemkomst) og det inspirerede drengene til selv at forsøge sig. Desuden boede der i nabologet stadig enkelte grupper af Cherokee stammen, som de uden tvivl har haft kontakt med. Om de har lært noget af dem ved man ikke med sikkerhed, Maurice nævner det ikke i nogen af sine bøger, men de har sikkert set dem skyde og gå på jagt.

Men det er først da de kommer i kontakt med en eneboer i udkanten af faderens skov, at der kommer gang i deres egen udvikling som bueskytter og -magere. Thomas Williams hed han, og han var, efter Maurice's og Will's eget udsagn, en betydelig bedre bueskytte end nogen af de to. Han skød i det, vi kender som den klassiske engelske stil, og det var den, han gav videre til dem. Brødrene forsøgte at overtale ham til at deltage i forskellige konkurrencer, men han ville ikke forlade sin skov og sin ensomhed. At han har været en rimelig dygtig lærer kan ses af, at både Maurice og især Will var blandt de bedste bueskytter i USA i mange år. Begge brødrene havde, hvad Maurice beskrev som "a sweet, wild life; hard enough..., almost savage...devoted to books, manual labor, shooting and fishing".

I 1862 sluttede dette sorgløse liv, da begyndte den amerikanske borgerkrig, og brødrene meldte sig under fanerne i sydstaterne. Maurice var da 17 og Will kom til at være 17 år senere, da han selv fylder 17 år.

Maurice blev såret under krigen, og da de efter krigen vendte hjem, var det kun for at opdage, at deres gamle hjem og markerne var brændt ned. Det var forbudt for tidlige sydstats-soldater at bære skydevåben, så for overhovedet at kunne skaffe mad, måtte de jage i skoven med deres buer og pile, tage arbejde som høstarbejdere på lokale farme, eller hvad der ellers var af løst arbejde, de lavede også cider i en hjemmelavet presse og solgte det. Hvor de fik æblerne fra melder historien ikke noget om. Men det frie udendørs liv var tilsyneladende godt for Maurice, han kom sig efter sit sår. Pengene, de tjente, brugte de til at købe de bøger for, som de brugte i deres studier til ingeniør, jura og matematik.

Maurice har selv beskrevet, hvordan de om aftenen sad ved bålet og læste, og de brugte brændende pinde fra bålet til at oplyse teksten, da de ikke havde råd til stearinlys.

Men efter nogle år synes Maurice ikke, at tilværelsen har noget at byde ham i Georgia, mulighederne synes opbrugte, selv om han har fået udgivet adskillige digte og essays og har fået en uddannelse som ingeniør.

Så i 1868 rejser Maurice til Crawfordsville i Indiana og flytter ind hos John Lee, en fjern slægtning. Kort tid efter bliver han gift med datteren, Alice, og da John Lee samme år har fået kontrakt med jernbanen og står og mangler ingeniører, bliver Maurice ansat i svigerfars firma. Tre måneder senere er han chef for afdelingen! Will kommer for øvrigt med i firmaet, også som ingeniør, kort tid efter.

Will og Maurice går i kompagniskab og sammen danner de et advokatfirma i 1873. Hele tiden har både Will og Maurice skrevet og skudt med bue og pil. I 1876 stopper Maurice ved jernbanen og heller sig udelukkende deres advokativirksomhed. Han har fået udgivet nogle artikler om bueskydning i "Appleton's Journal" og med en vis succes. Så i 1877 får han udgivet samtidig "Hunting with the Long-Bow" i "Harper's Monthly" og "Bow-Shooting" i "Scribner's Monthly". Det bliver en kæmpe succes, og artiklerne danner basis for "Witchery of Archery", som udkommer året efter, og som bliver genoptrykt allerede det efterfølgende år.

Samme år, 1879, skriver og udgiver brødrene "How to train in archery", blot to måneder før det første møde og konkurrencen i "The First Grand National Archery Meeting", det der senere bliver til National Archery Association, (NAA).

Salget gik strygende og både Maurice og Will deltog i konkurrencen. Will vandt for øvrigt dette første møde og blev nummer ét yderligere fire gange inden sin død i 1918, ligesom han også var præsident (formand) for NAA i flere perioder.

Som et lille kuriosum bliver Maurice samme år valgt ind i den lovgivende forsamling i Indiana, således at han nu kunne tilføje "politiker" i sit i forvejen brede CV.

Hvad angår bøger og artikler, så har Maurice været særdeles flittig, ligesom han også har skrevet en lang række digte. Han fik faktisk udgivet 30 bøger/romaner samt en digtsamling og skal man vurdere de enkelte ud fra popularitet i samtiden, så var "Witchery.." absolut ikke hans største litterære bedrift. Romanen "Alice of Old Vincennes" fra 1901 var så langt hans største succes, mens han levede. Det er en kærlighedsroman(!) om en pige under den amerikanske frihedskrig. Prøv engang at søge efter bøger af Maurice hos div. antikvariater i USA, de første mange sider vil vise udgaver af den bog.

Det, der har vores interesse, skrev han om i 4(5) bøger:

"Witchery of Archery" 1. udg. 1878, 2.udg. 1879, 3. udg. 1928, + adskillige genoptryk derefter.

""The Boy's Book of Sports" 1886

"My Winter Garden: A Nature Lover under the Southern Skies" 1900

"An Archer in the Cherokee Hills" Oprindelig en artikel i "Atlantic Monthly" fra 1897, men den blev udgivet i bogform af Walter Buchen i 1935, altså længe efter Maurice's død. Det er kun en lille ting på 38 sider, men jeg har for nylig set et eksemplar sat til salg for \$1.500,- (den kom kun i 25 eksemplarer).

Til sidst skrev han som nævnt tidligere en lille bog sammen med Will:

"How to Train in Archery, being a complete Study of the York Round" 1.udg. 1879, genoptrykt 1880, 1905 og 1970.

Jeg har desuden set et par andre udgaver, som jeg ikke har kunnet sætte årstal på, men jeg mener der er kommet en udgave så sent som 2006.

Jeg er selv i den heldige situation, at jeg har en komplet samling af hans bøger om bueskydning, samt originalerne af de artikler, der dannede basis for "Witchery of Archery". Desværre er det ikke alle bøgerne, jeg har i original, og nej, jeg har ikke et eksemplar af Buchen's lille private udgivelse, endnu engang desværre!

De eneste, man ikke kan få i et genoptryk er "The Boy's Book..." og "My Winter Garden", men det er nok også kun for samlere som mig selv. Der er kun enkelte afsnit i dem, der omhandler bueskydning -jagt.

Hvad angår artikler i div. magasiner, så vil listen blive for lang, men her er nogle udvalgte:

"The Longbow", - "Appleton's journal" 1873

"Archery in the United States", - "Archer's Register" 1879

"Archery for Boys and Girls", - "Harper's Young People" 1886

"The Point of Aim", - "Independent" 1890

"The Fletcher's Art" - samme 1895

"An Archer's Outing", - "Badminton Magazine" 1896

"Woodland Archery", - "Outing" 1897

"An Archer on the Kanakee", - "Atlantic Monthly" 1900

"In the Woods with the Bow", - "Century Magazine" 1900

Jeg har ikke været i stand til at opspore alle hans artikler, men der findes et godt udvalg på nettet på denne side:

<http://cdl.library.cornell.edu/moa/browse.author/t.80.html>

Will skrev også en del artikler, først og fremmest i "Forest and Stream", bl.a. "What is the outmost flight of an arrow?", 1879, lidt apropos den årlige konkurrence i længdeskydning på Fyn. Will's rekord var 285,6 yards med en 54 pounds bue i snakewood (ca 260 m.).

Her er en lille oversigt over nogle af de bøger, Maurice skrev, for at vise det store spekter, han bredte sig over:

A Tallahassee Girl 1882

Byways and Bird Notes 1885

Indiana Geology & Natural History 1888

A Shadow of Love 1892

The Ethics of Literary Art 1893

Lincoln's Grave 1894

Genius & Morality 1901

Rosalyn's Lovers 1901

Maurice dør i 1901, et af hans mest produktive år (5 romaner udgivet).

Til sidst et lille digt af Maurice, det er min egen favorit og viser egentlig ret godt hans evner udi det poetiske.

The Flight Shot. 1879

We were twin brothers, tall and hale,
Glad wanderers over hill and dale.

We stood within the twilight shade
Of pines that rimmed a Southern glade.

He said: "Let 's settle, if we can,
Which of us is the stronger man.

"We 'll try a flight shot, high and good,
Across the green glade toward the wood."

And so we bent in sheer delight
Our old yew bows with all our might.

Our long keen shafts, drawn to the head,
Were poised a moment ere they sped.

As we leaned back a breath of air
Mingled the brown locks of our hair.

We loosed. As one our bow-cords rang,
As one away our arrows sprang.

Away they sprang; the wind of June
Thrilled to their softly whistled tune.

We watched their flight, and saw them strike
Deep in the ground slantwise alike,

So far away that they might pass
For two thin straws of broom-sedge grass!

Then arm in arm we doubting went
To find whose shaft was farthest sent,

Each fearing in his loving heart
That brother's shaft had fallen short.

But who could tell by such a plan
Which of us was the stronger man?

There at the margin of the wood,
Side by side our arrows stood,

Their red cock-feathers wing and wing,
Their amber nocks still quivering,

Their points deep-planted where they fell
An inch apart and parallel!

We clasped each other's hands; said he,
"Twin champions of the world are we!"

Go' fornøjelse

Ole

Links

- [1] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&file=article&sid=64>
- [2] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&catid=&topic=15>
- [3] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=Polls&req=results&pollID=4>